

Prekenverkstedet

<http://www.israelmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

2. søndag i treenighetstiden – 6. juni 2021

Prekentekest: Joh 3,26-30

Lesetekst I: Sal 67,2-6

Lesetekst II: Gal 3,23-29

Han skal vokse, jeg skal avta

Det er vel enhver predikants drøm å oppleve at folk strømmer til for å høre en tale. I alle fall hvis vi er ærlige. Fulle hus, store skarer, trangt om plassen. Ja, det ville være suksess i menneskelig målestokk. Og det kan vi på mange måter si at døperen Johannes opplevde.

Ja, evangelisten Markus skriver at *alle* dro ut til ham, fra hele Judea og Jerusalem. (*Mark 1,5*) Rent bokstavelig skal vi selvsagt ikke forstå det, men at det var en veldig oppslutning – det må vi kunne skrive under på.

Han fremstår som en gammeltestamentlig profetskikkelse, med sin kamelhårskappe og spesielle diett, og ikke minst hans ramsalte forkynnelse av omvendelse. Og hans virke skrives inn i dimensjoner fra nettopp de gammeltestamentlige profetier:

Se, jeg sender min budbærer foran deg,

han skal rydde veien for deg.

En røst roper i ødemarken:

Rydd Herrens vei,

gjør hans stier rette! (Jesaja 40, 3 – som referert i Markus 1, 2-3)

Johannes er en forløper, en som går foran og rydder vei. Men det betyr også at det kommer en etter ham som etter hvert skal overta fokuset. Det er ikke like lett for alle å akseptere.

Brudgommen og hans venn

Disiplene til Johannes virker fornærmet over at Jesus nå har entret scenen på en slik måte at de skarene som før kom til Johannes for å bli døpt, nå kommer til Jesus for det samme. Det viser at de har en forkjær rolleforståelse i forholdet mellom Jesus og Johannes. De er nemlig ikke konkurrenter, de står i et samvirke med klart tildelte roller.

Dette forklarer Johannes med utsagnet: «Et menneske kan ikke få noe uten at det blir gitt ham fra himmelen...» Den oppgaven han har, den har han fått av Gud. Om det skulle bety at store flokker kommer til ham, så gleder han seg over det. Om det skulle bety at de store flokkene nå går til Jesus i stedet, så gleder han seg over det også.

Johannes bruker en lignelse for å beskriver hans forhold til Jesus. Jesus er brudgommen, Johannes er brudgommens venn. Vi kunne vel gjerne kalt det en forlover med vår tids begreper, men oppgaven Johannes sikter til går en del ut over det som forventes av en forlover i våre dager.

Denne hadde hovedansvaret for seremonien og selve bryllupsfesten i forbindelse med vielsen. En slik oppgave vil være vellykket om denne personen forblir nærmest ubemerket i gjennomførelsen. Målet er at alt skal gå som planlagt i gjennomføringen, og fokuset er på brudeparet. I dem skal brudommens venn ha sin glede.

Fullkommen glede

Det er denne gleden som nå tilfaller Johannes. Når folket nå trekkes mot Jesus er det et resultat av at Johannes sin oppgave har vært vellykket, han hører nå brudgommens stemme – og det er dette han har hatt som siktemål, å føre brud og brudgom sammen.

Det ligger utvilsomt gammeltestamentlige linjer bak måten Johannes tenker på her. Forholdet mellom Gud og hans (trofaste) Israel beskrives mange ganger som et forhold mellom en mann og hans hustru. (Se f.eks Jesaja 62, 4-5)

Derfor er denne lignelsen med på å understreke at det er Messias som har kommet. Han er brudgommen, og de som kommer til tro på ham er hans brud. Og i dette har Johannes, som brudgommens venn, fått sin glede helt og fullt.

Oppgaven går mot avslutning

Johannes er nå i ferd med å fullføre sin oppgave. Om han vet hva som venter ham får vi ikke vite noe om. Men han gjør det klart for sine disipler at det som de nå har vært vitne til skal fortsette.

Johannes sin popularitet og tiltrekningskraft kommer fremdeles til å dale. Menneskelig sett en katastrofe, men Johannes har et annet perspektiv som gjør at han forstår dette som en suksess.

Utsagnet ”Han skal vokse, jeg skal avta” kunne like gjerne vært oversatt med ”Han må vokse, jeg må avta”. For i dette uttrykket er det ingen pessimistisk konstatering av situasjonen. Men det ligger en bestemt forståelse av at dette er Guds vilje. De som Gud

har kalt til omvendelse ved Johannes, trekkes nå mot Jesus, også ved Guds kall. (Joh 6, 37)

Johannes har fullført sin oppgave trofast. Han har ikke falt for fristelsen til å misunne Jesus, men innsett realiteten i at han selv ikke er Messias. Han er den som har forberedt grunnen, og lagt til rette for bryllupsfesten mellom Guds Messias og hans brud.

Peke på Jesus

Det gjelder for enhver kristen, og i enda større grad for alle som forkynner og formidler å ha Johannes sin avsluttende setning som overskrift. Vår oppgave er å peke på Jesus. Ja, han skal vokse, jeg skal avta.

Det gjelder å ta til seg den rette rolleforståelsen, slik at vårt møte med mennesker ikke skygger for Jesus, men retter fokuset mot ham. Det er en smerte for alt menneskelig ego, og en skole som bare Den Hellige Ånd kan modne oss i.

Jeg kan ikke frelse noen, det kan bare Jesus. Men vi kan også ha vår glede i at brudgommens stemme blir hørt! Om ikke vi skulle samle de store skarer, så kan vi likevel glede oss over at vi alle står sammen om en oppgave som peker på brudgommen, og forbereder den store bryllupsfesten.

Bryllupsfesten venter

Bryllupsmotivet finner vi igjen i den nytestamentlige litteraturen, som en videreføring og transformering av temaet fra det gamle testamente. Både jøder og hedninger er kalt til bryllupsfest – for den har enda ikke funnet sted!

Vi er enda i forberedelsestiden, og festen er ikke fullbooket. Derfor gjelder det å bruke tiden godt så enda flere kan få del i vår glede. En dag kommer brudgommen for å hente sin brud, og da skal også vår glede være fullkommen.

Peter R. Johansen

Prest i Granly menighet, DELK

peter.johansen@delk.no